

Introit: ...kdo chce být mezi vámi první, buď vaším otrokem. Tak, jako Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé." (Mt 20,25-28)

Píseň: Žalm 138 *Srdcem celým tebe, Pane*

Modlitba:

Pane Bože,

srdцем celým zpívá žalmista ke tvé chvále, i my se chceme připojit...

Někdy nás napadne, jaká vzdálenost je mezi nebem a zemí, mezi námi a tebou. Přitom zpěv a chvála z naší strany tuto vzdálenost přelétne, tvé ucho nás, věříme, zaslechne. Prosíme, také ty sám onu vzdálenost i naši odtažitost nebo odvrácenost překonávej svou láskou.

Myslíme na uplynulé dny, týden, který je za námi. Děkujeme za hezké chvíle, milá slova, setkání s lidmi, za práci, kterou jsme mohli udělat, za radost, smích, uzdravení, překonání překážek i sebe samých.

Myslíme taky na to těžké. A na to nepovedené i na to, co jsme pokazili... Prosíme odpust', dej odvahu k omluvě, pomoz k nápravě.

Prosíme, ať také dnešní bohoslužby jsou setkáním s tebou i mezi námi navzájem. Amen.

Čtení: Mt 25,14-30 Podobenství o hřivnách

Píseň: Svítá 136 *Kam v soudu den*

Text: Kaz 10,1-3 a 8-11

Kázání:

Možná znáte ten vtip: Jede člověk po dálnici v protisměru a slyší v rádiu: po dálnici jede nějaký šílenec v protisměru. Onen řidič si říká: kdyby jeden, ale jsou jich tady stovky...

Kaz 10,3: *Pomatenec, i když jde po cestě, je bez rozumu, o každém však říká: "To je pomatenec!"* Je to špatně - být pomatenec a ještě si nebýt své pomatenosti vědom, vidět jako pomatené ty druhé. Jak se pomatenosti a hlouposti bránit? A to ještě s vědomím toho, čím dnešní text začínal - tím podivným veršem o páchnoucím oleji mastičkáře, který byl zkažen mrtvými mouchami. Tak škodlivá je i jen špetka pomatenosti. Pokazí, znechutí toho kolem sebe hodně.

Abych se nedostala do protisměru na dálnici (vrátím-li se k vtipu), je celkem snadné (když znám dopravní značky, řídím se jimi a jsem schopná orientace - nevjedu do protisměru z důvodu bloudění), a pokud se mi to stane, nahlédnu situaci a snažím se ji rozumně řešit.... Jenže mnohé lidské pomatenosti bývají méně viditelné.

Jak se podle Kazatele bránit pomatenosti? Co je jejím opakem? Moudrost. A moudrý člověk má srdce na pravém místě (říká Kazatel). Moudrý je ten, kdo se řídí podle srdce. Byť někdy jednání člověka se srdcem na pravém místě vypadá jako bláznovství. (Ke starozákonnímu významu slova srdce se ještě dostanu.)

Účastnila jsem se tento týden farářského kurzu, jehož tématem bylo *Sloužit?* (s otazníkem) Služba teoreticky, biblicky, psychologicky. Slyšeli jsme o milosrdném Samaritánovi, o sborové diakonii, o rizikových motivacích pomáhajících profesí. Dobré a zajímavé přednášky se střídaly se svědectvími o službě. Podtrženo, shrnuto (s použitím slov Kazatele): sloužit znamená nechat se vést "srdcem na pravém místě." Zakládat diakonii či sborovou sociální službu je práce, krok do neznáma, riziko. Ale také naděje a radost, že je to něco užitečného, potřebného, prospěšného pro nás i pro okolní lidi. S vírou, s prosbou o Boží požehnání.

Kaz 10,8-9: *Kdo kope jámu, spadne do ní, toho, kdo strhává zeď, uštkne had. Kdo láme kámen, přichází k úrazu, kdo štípe dříví, je při tom ohrožen....* Děláním není bez rizika. Kazatel konstatuje fakt, který je odpozorovaný ze života. Sebelepší propočty nákladů, přípravy stavby,

pojištění atd. nezaručí, že se všechno podaří, že všechno půjde hladce. Z jiné oblasti: Ani zdravý způsob života a preventivní prohlídky nám nezajistí, že neonemocníme.

Četli jsme podobenství o hřivnách. (Mt 25) Ti dva, kteří dostali 5 a 2 hřivny, s nimi podnikali, investovali je, získali jiné hřivny. Ten třetí svou jednu hřivnu zakopal. Měl strach, že by se to nepovedlo, že by o peníze přišel, že by zažil neúspěch, zklamání, musel by se zodpovídat ze svého činu (pokud za něco převzeme odpovědnost, nic jiného než se "zodpovídat" nám nezbyvá), možná by přišel trest nebo sankce. Možná byl taky trochu líný. Pán, který služebníkům hřivny svěřil, se vrací a oni vydávají počet. Ten, který s hřivnou nehošpodařil, je ale za svou nečinnost potrestán. Toto podobenství čteme ve 25. kapitole Matoušova evangelia, po něm následuje podobenství o posledním soudu (asi je znáte). Těmito podobenstvími se říká, že záleží na tom, jak žijeme, jak se chováme vůči okolnímu světu. A že má smysl pro tento svět něco dělat, i když to vypadá nepatrně nebo je to podnik nejistý.

Kdo kope jámu, spadne do ní, toho, kdo strhává zeď, uštkne had. Kdo láme kámen, přichází k úrazu, kdo štípe dříví, je při tom ohrožen.... A z druhé strany: Kdo nic nedělá, nic nezkaží, máme úsloví.

Být aktivní, nechat se vést "srdcem na pravém místě"... Ale jednat aspoň trochu rozumně, nepřijít o tu svěřenou hřivnu, být "bohulibým" způsobem. Bible nevede člověka k "bezhlavosti", ostatně srdce ve SZ není opakem rozumu (hlavy), spíš synonymem. Mít srdce na pravém místě je jednání rozumné.

Ještě se jednou vrátím k tématu farářského kurzu a k vyprávěním o začátcích sborových (diakonických) budování. Popis těchto začátků byl hodně svědectvím o modlitbě. Vznikající a fungující "podnik" (konkrétně např. chráněné bydlení v Nosislavi nebo denní stacionář pro seniory spojený s novými sborovými prostory v Přešticích) tyto sbory vnímají jako Boží požehnání. Byť jeho stavba a vůbec všechno zajišťování, plánování, financování probíhá podle "světských" pravidel.

Kdo kope jámu, spadne do ní, toho, kdo strhává zeď, uštkne had. Kdo láme kámen, přichází k úrazu, kdo štípe dříví, je při tom ohrožen....(10,8-9)

Kazatel jako by vedle sebe kladl různá lidová moudra odpozorovaná ze života. Pánem Bohem, resp. reflexí víry se moc nezabývá. Určitě ale není proti Kazatelovu duchu se obracet na Pána Boha s prosbou o moudrost, rozum, odvahu k odpovědnosti, prosit o kultivaci srdce, o vnímavost k potřebným v našem okolí.

V novozákonním podobenství o hřivnách je Pán Bůh tím pánem, který svěřuje svým služebníkům hřivny. Našimi talenty, hřivnami jsou schopnosti, nadání, bohatství, ale také zdraví, čas, určité období života, místo a příležitosti, ... V kontextu našeho života, rodiny, sboru, země, času, tady a teď... se rozhodujeme před Boží tváří. Prosíme o požehnání, o rozpoznání, co je v danou chvíli dobré a správné, bohu-libé. A pouštíme se do "podnikání". Ne bez rizika. Hrozí pád do jámy, uštknutí, úraz (slovy Kazatele).

Krásný je Kazatelův verš o tupé sekyře: *Ztupí-li se seker a nenaostří-li se znovu, je nutno víc napnout síly. Užitečná a prospěšná je moudrost.* (Kaz 10,10) Kdo si sekeru nenabrousí, hrozně se nadře. Práce souvisí s praktickým myšlením. Jednat ve víře neznamená jednat bezhlavě. I věřící člověk si spočítá náklady, sjednává pojištění, žádá o dotace, chodí k lékaři, učí se na zkoušky. Promýšlí věci "hlavou" a prosí o Boží požehnání, vedení, pomoc.

Pane Bože, z tvé milosti žijeme, jsme, přitom každému nám bylo požehnáno jinak. Děkujeme za rozmanité talenty, schopnosti, možnosti, děkujeme za mnohé, co jsme mohli dokázat, čím pomoci, co udělat, koho potěšit... Prosíme, abychom se rozhodovali moudře. Prosíme, abychom rozuměli hlasu svědomí, abychom měli srdce na pravém místě.

Píseň: 473 *Vezmi, Pane, život můj*

Ohlášky, sbírka

Píseň: 684 *Učiň mne, Pane, nástrojem*

Přímluvná modlitba, Otče náš

Poslání: Ježíš Kristus říká: "Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mne, nikdy nebude žíznit." (Jan 6,35)

Požehnání: Neměj strach a neděs se, neboť Hospodin, tvůj Bůh, bude s tebou všude, kam půjdeš. (Joz 1,9)

Píseň: 192 *Dobře staví, kdo zná a ví*